

INFORMACYE

REDAKCJA:
pod kierownictwem
X. Dziekana i Radcy
Jana Piotrowicza
ze Skalmierzyc.

Odpowiedzialny za re-
dakcyę: Stefan Gąsio-
rowski z Poznania.

DLA DUCHOWIEŃSTWA KATOLICKIEGO.

WYCHODZĄ NAKŁADEM I CZCIONKAMI
DRUKARNI I KSIĘGARNI ŚW. WOJCIECHA, POZNAŃ, ŚW. MARCIN 69.

ROZSYŁA SIĘ BEZPŁATNIE.

OGŁOSZENIA:

3/4 strony	mk. 40,—
1/2 "	28,—
1/4 "	15,—
1/8 "	8,—
1/16 "	4,50

Dodatki podług umowy.

Przy dochodzeniu sądowem
wszelkie rabaty upadają.

Rok II.

Poznań, luty 1914.

Nr. 5. (14)

Za zezwoleniem Władzy Duchownej.

Treść: Konstantyn Wielki. — Nowsza literatura a nasze stanowisko katolickie. — Roczne sprawozdanie z dochodów i wydatków Stow. św. Floryana w Poznaniu za rok 1913. — Zapiski bibliograficzne.

KONSTANTYN WIELKI

napisał Ks. Arkadyusz Lisiecki.

Wzbogacone i objaśnione 122 wspaniałymi ilustracyami. Poznań 1913. Nakładem i czcionkami Drukarni i Księgarni św. Wojciecha. New-York, the Polish Book Imp. Co. Inc. Klisze zakładu Antoniego Fiedlera w Poznaniu. Stron 200, format 8° na papierze kredowym.

Zwycięski pochód, jakim się zaznaczył początek Kościoła Chrystusowego, nie często rozbrzmiewał tryumfem zewnętrznym — za to pozostawiał po sobie ślady całych rzek krwi męczeńskiej, przełanej za wiarę, za Chrystusa. Jak wszystkie nieomal dzieła Boże tutaj na ziemi powstawały w cichości, rozwijały się przy znoszeniu przeciwności, zwalczaniu niesłychanych wprost trudów, tak i największe dzieło ekonomii Bożej musiało przejść czyścić męk i cierpień. Ostatecznie po dziesięciu długiej lub krótszej trwających prześladowaniach miała zabłysnąć gwiazda wolności dla Kościoła, dla wiernych.

Potężna działalność Boża nie zna, co przeszkody, gdy mają się wykonać wyroki odwieczne. Dziwne są drogi Boże, prowadzące nieraz poprzez środowiska przepastnych przeciwności. Z pomiędzy pogaństwa wybiera Bóg osobę i przygotowuje od dzieciństwa tę duszę, która miała się stać etapem jasnym w wolności Kościoła. W Konstantynie widzimy uosobioną a potężną działalność Bożą w Kościele Chrystusowym.

Niezwykła to postać — pojawia się poprzez mgłę licznych legend, niedostatecznych i zarazem szczupłych danych historycznych, jakoteż fałszywych i nieprzychylnych wiadomości.

Legends o nim powstały bądź to z tej przyczyny, iż lud miał przed sobą postać, która była wielce szanowana i lubiana dla licznych a pięknych przymiotów duszy — bądź też stworzono zmyślane horoskopy życiowe, gdy tego wymagały jakie polityczne lub polityczno-kościelne względy.

Źródła prawdziwe historyczne są — o ile dotąd znane — szczupłe i jednostronne o tyle, że przeważnie wychwalają Konstantyna jako wielkiego cesarza, dobroczyńcę chrześcijaństwu i wo-

góle ludzkości. Pod tym zaś płaszczem chwały, pod baldachimem wielkości giną szczegóły tak ważne jego życia czynnego, dla historyka przedstawiającego ogromną wprost wartość.

Ostatecznie znalazł Konstantyn wielu nieprzejędnanych nieprzyjaciół wśród pogaństwa, którego bezcelowość i wprost zgubność dla państwa, świata i poszczególnych dusz poznał. Ci więc, gdzie mogli wytykali Konstantynowi urojone lub powiększane słabości i złe strony.

Wogóle zaś mało pisano o wieku czwartym, jak we wszystkich pierwszych wiekach.

Nowości 1914

Wydawnictwa

Drukarni i Księgarni św. Wojciecha:

- Conscience, Henryk. Ubogi szlachcic. Wybór dzieł, tom I.) Z czterema rycinami . . . 1,—
- Cieszyński, N. X. Ecce homo! Siedm kazań pasyjnych ogłoszonych w Jagiellońskim kościele Bożego Ciała w Poznaniu . . . . . 1,—
- Korabicz, St. Kiry i wawrzyny. Powieść z czasów Księstwa Warszawskiego. 2 tomy . 5,40
- Kosiakiewicz, W. Mój syn wstępuje do szkoły. Kilka rad dla młodzieży. . . . . 1,—
- Jeż, M. X. Egzorty dla młodzieży szkolnej. Rocznik drugi . . . . . 3,—
- Zielewiczówna, Z. Trębacz na ratuszu. Ballada z XVI wieku w trzech aktach 2,80
- Chełmiński, X. Nieomyślność Kościoła katolickiego (Głosy na czasie 37) . . . . . 1,—
- Joergensen, Jan. In Excelsis (na wysokościach). Za zezwoleniem autora tłumaczył ks. J. Geppert. Z licznymi ilustracyami i portretem autora . 3,50
- Z drogi. Za zezwoleniem autora tłumaczył Fr. Maurycy Wolański. Z licznymi ilustracyami i portretem autora 3,50
- Kłamstwo życia a prawda życia. Za zezwoleniem autora tłumaczył Fr. Maurycy Wolański. Z portretem autora . . . . . 1,—

Chcieć wobec takich trudności wydobyć postać historyczną Konstantyna Wielkiego z zamierzchliwych czasów, oczyścić z pyłu i najróżnorodniejszych naleciałości, odjąć z tego posagu umyślnie a sztucznie poprzyczepiane części, dodać przy rekonstrukcyi te źdźbła, które z biegiem czasu a pod wpływem zachłanności różnorodnych zwierzało, zginęło, dodać ostatecznie całości połysk świeżości — to dzieło trudne, wymagające sumiennej i długiej pracy, uchwycenia całości materiału i przetrawienia go.

Autor niniejszego dzieła, ks. kanonik Lisiecki, pokochał te starożytne zabytki podczas swego pobytu we Włoszech. Te posagi, monumenta, pałace przemówiły do niego wiekowym głosem prawdy. Skrzętnie zbierał każdy drobiazg, przestudowywał całą literaturę, nie szczędził czasu nawet na marny świsstek, bacząc czy tam jakiej iskierki prawdy nie wykrzesi. Ostatecznie owoce sumiennej swej pracy złożył w ujmującą i wpraszającą się każdemu całość.

Dopiero kilka tygodni temu, jak ogłoszony z powodu wydania przez Konstantyna Wielkiego reskryptu medyolańskiego o wolności Kościoła katolickiego — przez Ojca św. Piusa X. rok jubileuszowy, przebrzmiał. Dość wiele ukazało się w tym czasie broszur i broszurek, przypominających owe piękne i dla Kościoła jasne chwile. Radzono, aby przyspieszyć wydanie tego dzieła jeszcze w roku jubileuszowym. Stało się inaczej. Czyż książka na tem co straciła? — Nie — gdyż ona przedstawia wartość rzeczywiście historycznej pracy. Bez wątpienia stoi ona na pierwszym miejscu pomiędzy wydawnictwami polskimi, o wiele przewyższa mnogą liczbę wydanych w innym języku i godnie staje obok innych, najlepszych.

Autor wprowadza nas nasamprzód w środowisko czasu i ludzi, kiedy żyli rodzice Konstantyna. Ojciec jego Konstancyusz sam odznaczał się szczególnie na owe czasy wybitnym charakterem. Pod jego okiem wzrastał Konstantyn, chowając się w duchu rycerskiej prawości, kształcąc swe szlachetne serce. Był on poganinem — a jednak, już jako wódz wojsk, jako cesarz Galijskich prowincji nie stosuje się do rozporządzeń Dyoklecjana, rozkazującego prześladować chrześcijan. Mimo to odczuwając potrzebę religii, Boga — buduje liczne świątynie pogańskie. Przez naród lubiany, albowiem był rycerskim, stanowczym, niezwykłym a zarazem dla poddanych dobrym — z tą też niewinnych chrześcijan nigdy nie prześladował.

P. Bóg coraz to więcej przygotował go do tego, aby on się stał naczyniem wybranem do spełnienia dzieła Bożego na ziemi.

Jak Chrystus ukazał się żydowi Szawłowi, tak tutaj poganinowi Konstantemu. Potęga Chrystusa zwyciężyła i miała w Konstantynie potężne ramię wykonawcze swych miłościwych zamiarów. Zgodne między sobą o Konstantynie zdania wykazuje nam autor u Eumeniusza, Euzebiusza, Laktancyusza, Nazaryusza i innych.

Bardzo interesująco przedstawia nam niniejsze dzieło, w jaki sposób przejawiał się duch chrześcijański, biorąc górę nad pogańskim życiem. Krok po kroku ustępuje sztuce chrześcijańskiej sztuka

pogańska, aż ostatecznie następuje „zmierzch bogów“, kiedy i ostatnie budowle pogańskie, posagi, bożyszcze i t. d. giną z powierzchni ziemi. Propercjusz pisze: Pajęczyny zasnuły świątynie i zielsko obrasta bogi.

Konstantyn jest panem świata i uczniem Chrystusa. Ciekawe jest gorące staranie Konstantyna o usunięcie herezyi Donatystów, Sabelliusza i Aryanów — szczególnie pod tym względem, że on nie chce sądzić, lecz zostawia sąd osobom kompetentnym t. j. biskupom. Sam zaś stanowiący czynem monarszym w służbie Boga — jak sam pisze do biskupów — pragnie ułatwić zwołanie soboru i obradowanie sędziów. W listach swych nazywa biskupów: współsługami Boga — wiernych: braćmi kochanymi.

A jednak Konstantyn nie prosił o chrzest, chociaż przynajmniej od roku 313 w duszy był chrześcijaninem, chociaż tylko chrześcijańskie znaki zdobyły wojenne proporce, szyszaki i tarcze. Wielu w ówczas czekało z chrztem aż do śmierci a szczególnie Konstantyn pragnął chrzest święty przyjąć w Jordanie, do czego jednak nie nadarzyła się sposobność. Nareszcie na łożu śmierci z wielką pobożnością przyjął chrzest święty. Ostatnie godziny poza wskazówkami, udzielanymi w sprawach państwa miał tylko słowa uwielbienia dla Boga na ustach, dla Boga, do którego całym sercem pragnął pójść.

Autor kończy swój opis, jak następuje: „Był Wielkim.

Czasy jego to przełom, a on tym czasem dorósł i wycisnął na nich pieczęć ducha swego. W grzybi walał się świat stary, a on mu na nowe życie pokazał znak i imię Chrystusa i nowy był gościniec na pochod dzisiejszej ludzkości.

W tem jego znaczenie i w tem jego wielkość“.

Trudno nie pochwalić niniejszego dzieła, z którego autor sumiennie się wywiązał. Książkę tę powinien czytać każdy, komu na sercu czasy, kiedy Kościół katolicki wychodził z kolebki niemowlęctwa. Jestto książka na wskroś naukowa, ale zarazem dla swego jasnego i potocznego stylu może i powinna się znaleźć w ręku naszej młodzieży.

Niemniej powabną jest szata zewnętrzna, za co należy uznanie Drukarni i Księgarni św. Wojciecha, która w ostatnich czasach wielkie poczyniła kroki w kierunku estetycznym. Wspaniałe obrazki wykonane w rotograwurze wyszły z zakładu tejże firmy. Również piękne są obrazki w tekście, pochodzące z zakładu p. Fiedlera w Poznaniu.

X. K. Bajero wicz.

Nowsza literatura a nasze stanowisko katolickie.

Piśmiennictwo wogóle, a w szczególności literatura artystyczna narodu jest zwierciadłem, odbijającym najsubtelniejsze drgania jego duszy, jest odbiciem jego fizyognomii duchowej do tego stopnia, że uczony, sumienny badacz, przeglądając piśmiennictwo danej epoki, może wyrobić sobie dokładny sąd i pojęcie o poziomie umysłowym i moralnym ludzi, w niej żyjących.

Późniejszy badacz obecnego piśmiennictwa polskiego dostrzeże niewątpliwie wiele najróżnorod-

dniejszych zagadnień w filozofii i naukach przyrodniczych, w literaturze zaś podziwiać będzie niesłychaną technikę słowa, bogactwo pomysłów w tematach, strojność i przepych zewnętrznej dekoracji, słowem, podziwiać będzie konstrukcję i wspaniałość tego przybytku sztuki — lecz ze smutkiem dostrzedz musi, że ten piękny przybytek wewnątrz jest pusty; bo w literaturze współczesnej, szczególnie zaś w powieści i poezji, prócz przesadnego wyrafinowania formy, dziwacznej kombinacji wyrazów, częstokroć bez związku myślowego, braknie istotnego piękna, siły i życia t. j. myśli zdrowej, logicznej, prawdziwego natchnienia i geniuszu, który zdolny byłby poruszyć i podnieść uczucie i wyobraźnię czytelnika.

Badania zaś cywilizacji i piśmiennictwa jakiegokolwiek narodu świadczą, że nawet „już pierwsze próby przekazania swej myśli potomności miały podkład idealny i cel wyższy, nawet u ludów pogańskich, u których światło prawdy i dobra było przyćmione“... A jakkolwiek u wszystkich prawie narodów pojawiali się pisarze, „nie posiadający wielkiej wartości moralnej, lecz i oni, aż do niedawna, świadomi swego obowiązku, dbali o to, żeby przez swe dzieła nie gorszyć, lecz raczej umoralniać społeczeństwo“...

Chrześcijaństwo, a przede wszystkim Kościół katolicki, od samego początku wydawał pisarzy, którzy, pojmując należycie wysoki cel piśmienni-

Gramofony z lejkami i bez lejków

nadzwyczaj czysto i wyraźnie grające

polecam w wielkim wyborze od 25.00 mk. pocz. do 300.00 mk. i wyżej. (34)

Płyty do gramofonów od 2.00 do 30.00 mk., tylko z najlepszego materiału.

Nadzwyczaj wielki repertuar słynnych śpiewaków jak: Carusa, Kochańskiej, prof. Myszugi, Homer, Farrar, Scotti i wielu innych oraz polskich pieśni i muzyki do słuchu i tańca.

Patefony bez zmiany igieł. Katalogi na gramofony i spisy płyt wysyłam na życzenie.

„Camera“ Z. Śniegocki, Poznań, ul. Rycerska 37.

Aparaty i przybory fotograficzne. Latarnie projekcyjne. Lornetki, Barometry, Lampki elektr. i zapalacze.

Baczność!

„Nasz Przewodnik“

Baczność!

Miesięcznik ilustrowany dla dzieci

pod redakcją Ks. H. Szumana.

25 egz. już z przesyłką — rocznie 7,50 mk. (10 Kor., 5 rb., 2½ dol.)

Jeden egz. z przesyłką na rok 70 fen. (70 hal., 40 kop., 25 ct. amer.)

Zamówienia i należność pod adr.: (49)

„Nasz Przewodnik“ Poznań, Piekary (Bäckerstr.) 20/21.

»Nasz Przewodnik« pozyskał zaraz w pierwszym roku istnienia (1913) abonentów stałych 10 000.

Cygara i papierosy

w jak najlepszych gatunkach.

Specjalność

papierosy nr. 1, 2, 3, 4

poleca (50)

Wł. Mroczkiewicz

POZNAŃ,

ulica Rycerska nr. 37.

Ostrzeżenie!

Nasza wyśmienita, nadzwyczajnym popytem ciesząca się marka (46)

Doktorskie

ulega częstokroć

naśladownictwom.

Aby ustrzedz Szanowną Publiczność od zakupu bezwartościowych falsyfikatów, upraszamy zważać dokładnie przy zakupie na oznaczenie:

„Doktorskie M. Droste“.

Wszelkich naśladownictw należy unikać! — Prawdziwe tylko z powyższym napisem na każdym papierosie.

Z najwyborniejszych tytoni tureckich.

10 sztuk 20 fen. Wszędzie do nabycia.

Fabryka papierosów „Dubec“ M. Droste.

Ścisła hygieniczność

Ścisła hygieniczność

ctwa i powołanie swoje, starali się mu w zupełności odpowiedzieć.

To też na dzieła, które wyszły z pod pióra katolickich pisarzy, nawet świat obecny, „choć tak zmateryalizowany, zaczyna spoglądać jak na gwiezdę przewodnią“.

Piśmiennictwo polskie szczerze spełniało swe zadanie oświecania i zarazem umoralniania społeczeństwa swego aż do naszych czasów. Skądże jednak w ostatniej dobie, bo po r. 63 powstał w piśmiennictwie polskim taki pęd ku złemu? — gdzie szukać przyczyny obniżenia się pojęć etycznych i moralnych? — Jak się to stało, że piśmiennictwo, które tyle wieków tak dobrze i chlubnie spełniało swe zadanie, zmieniło swój charakter?

Na te pytania odpowiada właśnie w swej książce p. t. „**Nowsza literatura a nasze stanowisko katolickie**“ M. W. Prawdź. (Wydane w Poznaniu. Nakładem Drukarni i Księgarni św. Wojciecha. 1913. Str. 157. Cena mk. 1.20).

Za główny powód ogólnego upadku, pod względem moralnej wartości literatury, uważa Autor „wpływ nowszych filozofów bezbożnych zeszłego wieku (Kanta, Fichtego, Schellinga, Hegla), którzy, w połączeniu z przyrodnikami starali się zgładzić ze świata wszelki pierwiastek nadprzyrodzony, wykreślając Boga, duszę i wieczność ze swego zbiornika wiedzy i umysłowości“.

W książce, omawianej przez nas, Autor robi dość szczegółowy przegląd całego piśmiennictwa

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu

Dział sortymentowy

ma na składzie i poleca

na czas Wielkiego Postu.

A. K., X. Kazania wielkopostne.	2.25
A. O., X. Kazania wielkopostne, opracowane na temat pieśni kościelnych.	1.25
A. T., X. Kazania o Męce Pańskiej, jako przygotowanie do spowiedzi.	1.20
Bukowski, X. Kazania pasyjne tudzież nauki w czasie ćwiczeń duchownych dla młodzieży gimn. z dod. kilku kazań przygodnych.	2.50
Clemens, X. Redempt. O miłości ukrzyżowanego Zbawiciela. Rozmyślenia o gorzkiej Męce Pana naszego Jezusa Chrystusa. 2 tomy.	4.50
Dąbrowski, T. X. Kazania o Męce Pańskiej na trzy posty.	2.40
Gabrysz, J. X. Krótkie nauki pasyjne. Serya I.	—,50
Gondek, F. X. Męka Pańska do rozmyślenia w poście i w dnie piątkowe całego roku.	1.50
— Rozmyślenia nad Ewangeliąmi każdego dnia Wielkiego Postu ku zbudowaniu i uświęceniu ludu chrześcijańskiego.	1.60
Br. Honorat, Kapucyn. Kazania pasyjne, serya I.	1.50
Isakowicz, I. X. Kazania o Męce Pańskiej i nauki przygodne.	6.—
— „Ojcie nasz“ na 8 nauk pasyjnych rozłożony.	4.80
Jabłoński, P. X. Kazania pasyjne.	—,75
Jaworski, J. X. Kazania pasyjne z wielkopiątkowym, wielkanocnym i homilią na Poniedziałek wielkanocny.	1.50
Józefowicz, J. X. Egzorty rekolekcyjne i pasyjne do kształcącej się młodzieży.	2.50
Kazania pasyjne słynnych Redemptorystów OO. Diesela i Bierbauma. Z niem. przełożył X. T. Wrzesiński.	2.—
Kądziola, M. X. Nauki pasyjne. Siedm nauk o Męce Pana naszego Jezusa Chrystusa z dod. opisu cierpień Jego według słów Pisma św.	1.—
Kopyciński, Dr. X. Siedm kazań o Męce Pana naszego Jezusa Chrystusa.	2.—
Korzeniowski, St. X. Kazania o Męce Pańskiej.	1.50
Macko, A. X. Dr. Młodzieńcze wstań. Konferencje wielkopostne.	1.—
Nassalski, M. X. Wezwanie do pokuty. Cztery serye kazań pasyjnych oraz 3 kazania na W. Piątek.	3.75
O Męce Pana Jezusa. Kazania i szkice XX. T. J. zebrał X. J. M. Zatiokiewicz, T. J.	3.50
Pechnik, A. X. Dr. Kazania pasyjne, świąteczne i niedzielne.	4.—
Segneri, X. Kazania wielkopostne. 2 tomy.	8.—
Smogór, K. X. Kazania homiletyczne o „Synu marnotrawnym“.	1.80

W opr. 2.50

Szlagowski, A. X. Odrodzenie duchowe na tle Męki Pańskiej. Sześć konferencji pasyjnych.	1.50
— „Ojcie nasz“. Siedm przykazań Nowego Zakonu wyłożone w 7 kazaniach pasyjnych: „Syn marnotrawny“, wykład egzegetyczno-moralny przypowieści Chrystusowej.	2.50
— Wady i przysioły woli ludzkiej, rozebrane na tle Męki Pańskiej w 6 konferencjach pasyjnych.	1.50
Walczyński, Fr. X. Kan. Kazania pasyjne o tajemnicach krzyża Pana Jezusa.	3.20
Wilczek, J. X. Kazania pasyjne o warunkach pokuty i homilie o Męce Pańskiej.	1.50
Bamberg, H. Die Personen der Leidensgeschichte Jesu in Fastenpredigten dargestellt.	—,60
— Sieben Fastpredigten über die fünf Geheimnisse des schmerzreichen Rosenkranzes.	—,60
Bellen, Jos. Sünde und Sühne. Sieben Fastenvorträge.	1.20
— Die letzten Worte des sterbenden Erlösers. Sieben Fastenvorträge.	1.20
Breiteneicher, M. Dr. Die Passion des Gottmenschen. Eine Reihe von Vorträgen für die hl. Fastenzeit. Durchgesehen v. S. Spannbrucker. 2 Bde.	7.20
Breiter, A. Die Bosheit der Sünde und ihre Sühne, im Anschluss an das bittere Leiden und Sterben Jesu Christi dargestellt in sieben Fastenbetrachtungen.	1.—
— Das Leiden Christi, eine Tugendschule. Acht Fastenpredigten.	1.20
Brynich, E. Dr., Bischof. Rette deine Seele. Zwei Zyklen Fastenpredigten.	1.80
Diessel, P. G., (C. Ss. R.). Die Erde, die Heimat des Kreuzes. Sieben Fasten- und eine Karfreitagspredigt.	1.—
— Die grosse Gottestat auf Golgotha. Sieben Fasten- und eine Karfreitagspredigt.	1.40
— Das glückliche Jenseits. Sieben Fasten- und eine Karfreitagspredigt.	1.40
— Der Karfreitag mit seiner tiefbedeutsamen Liturgie. Sieben Fasten- und eine Karfreitagspredigt.	1.40
— Das Leiden in ewiger Nacht. Sieben Fasten- und eine Karfreitagspredigt.	1.40
— Die Rechenschaft nach dem Tode. Sieben Fasten- und eine Karfreitagspredigt.	1.40
— Der Rettungsanker der Sünder. Sieben Fasten- und eine Karfreitagspredigt.	1.40
— Der Schlüssel zum Himmel. Sieben Fasten- und eine Karfreitagspredigt.	1.40
— Der grosse Tag der Ernte. Sieben Fasten- und eine Karfreitagspredigt.	1.40

polskiego doby współczesnej; porusza zatem filozofię, poezję i wszystkie rodzaje literatury pięknej i wszędzie widzi obniżenie się pojęć moralnych, zapoznanie prawdy i sponiewieranie istotnego piękna. W dziale filozoficznym Autor robi przegląd krytyczny filozofii nowszej, poczynawszy od Kanta aż do naszych czasów i, porównywując zasady antyreligijne filozofów tych i filozofię chrześcijańską — wykazuje, jak zgubnie oddziaływała filozofia racjonalistyczna XIX w. na pojęcia etyczne jednostek i całych społeczeństw. W końcu tego działu Autor stawia pytanie, jaką przyszłość ma przed sobą filozofia chrześcijańska? I odpowiada, że to zależy głównie od samych katolików. Bo żeby uchronić młodzież i całe przyszłe pokolenie narodu przed

truczną filozofii bezbożnej, trzeba przeciwdziałać złym wpływom przez posyłanie młodzieży na uniwersytety szczerze katolickie, przez odczytywanie pism i dzieł naukowych, pisanych przez autorów katolickich, na których, dzięki Bogu, nigdy nam nie zbywało...

I poezji współczesnej Autor smutny daje obraz. Jest to szkielec, pięknie przystrojony, ale bez treści, bez życia. Wszystko zaś, co tchnie martwością — nie może pociągnąć na dłuższą metą i pożytku trwałego dać nie może. Najnowszej poezji brak prawdziwego natchnienia, poletu do ideału i umiłowania istotnego piękna i dobra. Prócz tego nowocześni poeci, zignorowawszy prawie zupełnie pierwiastek narodowy, słabe i niskie swoje natchnienie przele-

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu

Dział sortymentowy

ma na składzie i poleca

na czas Wielkiego Postu.

Diessel, P. G. Der Tod, der Sünde Sold. Sieben Fasten- und eine Karfreitagspredigt.	1.20
P. Dominikus (O. M. Cap.). Der leidende Heiland. Sieben Fastenpredigten.	1.50
Eberle, Fr. X. Dr. Passionsbilder aus dem Garten Gethsemani. Fünf Fastenpredigten über Math. 26, 36—41, nebst einer Karfreitagspredigt.	1.—
Fabry, F. Die Himmelsfreuden nach den Visionen der geheimen Offenbarung in Fastenhomilien.	1.50
Fassbender, P. Passionsgestalten. Fastenvorträge.	1.20
Götz, G. J. Dr. Jesus in der Wüste und auf Golgotha. 6 Fastenpredigten.	1.—
Gruber, P. Daniel (O. F. M.). Die sündige Zunge als Leidenswerkzeug Christi. Acht Fastenpredigten.	1.—
Grundkötter, B. H. Die letzten Dinge des Menschen. Sechs Fastenpredigten.	—60
Hagen, M. (S. J.). Passionsbilder. Betrachtungen über das Leiden Jesu Christi.	2.50
Hecher, Jos. Dr. Die sieben Kreuzesworte Christi.	1.—
Hofmann, P. Joh. (C. Ss. R.). Opfergang des Sohnes Gottes. Sieben Vorträge über den Kreuzweg in seiner Beziehung zum Hohenpriestertume und zum Opfer des Sohnes Gottes.	1.20
Hümmer, Fr. K. Dr. Unter dem Kreuze des Herrn. Fünf Fastenpredigten.	2.—
Hurter, H. (S. J.). Entwürfe zu Fastenpredigten über die Worte Christi am Kreuze.	—40
Jäger, M. Die gemischten Ehen. Sechs Fastenpredigten.	1.40
— Schreckensrufe des Unglaubens, ihre Gefahr und Heilung. Sechs soziale Fastenpredigten.	1.80
Kolberg, H. Busse in Passionsbildern. Sieben Fastenpredigten.	—60
— Werke der Genugtuung im Hinblick auf die Genugtuungen Christi. Sieben Fastenpredigten.	1.—
Lehner, F. Der verlorene Sohn. Sieben Fastenpredigten. Im Anhang eine Primizpredigt.	1.—
Leicht, Joh. Die Klagelieder des Propheten Jeremias. Fastenpredigten.	—90
Lorenz, W. Frühvorträge über das Leiden Christi für je 6 Sonntage in der Fastenzeit auf 9 Jahre, bearbeitet nach älteren Asketen.	2.—
Lorinser, Fr. Dr. Das heilige Herz Jesu. Sieben Fastenpredigten.	1.20
P. Matthias von Bremscheid, O. C. Fastenpredigten in drei Zyklen mit je einer Karfreitagspredigt.	2.—
Meindl, K. Kurze Fastenpredigten über die Andachten des kath. Christen in der hl. Fastenzeit.	1.20

Meindl, K. Kurze Fastenpredigten über die Leidenswerkzeuge des Herrn.	1.20
— Kurze Fastenpredigten über das hl. Sakrament der Busse.	1.20
Nagel, L. Der verlorene Sohn. Sechs Fastenpredigten und eine Karfreitagspredigt.	1.—
— Die den sieben Hauptsünden entgegengesetzten Tugenden. Fastenpredigten.	1.—
— Treu zur Kirche. Fastenpredigten.	1.—
Obweger, Jakob. Des Erlösers letzte Grüße. Sechs Fastenbetrachtungen.	1.20
— Heilslehren aus Gethsemane. Sechs Fastenbetrachtungen.	1.40
— Jesu Leiden und der Sünde Frucht. Sechs Fastenpredigten.	2.—
Pletl, G. Kreuzessplitter. Gesammelt in Fastenpredigten.	1.40
Proschwitzer, Fr. Das Andenken des bitteren Leidens und Sterbens Jesu. Sieben Fastenpredigten über die Leidensgeschichte Jesu u. das allerrh. Altarsakrament.	1.—
— Der Katholik auf dem Leidensweg des Herrn. Sechs Fastenpr. nebst einer Karfreitagspredigt.	1.—
Ruland, L. Dr. Das Vater unser. Sieben Fastenpredigten.	1.20
Schütz, H. I. Der Himmel und der Weg zum Himmel (8 Vorträge). — Der Erlöser Jesus Christus (9 Vorträge). 2 Zyklen von Fastenpredigten.	1.20
— Fastenvorträge über die christl. Kindererziehung.	—75
Stiegele, P. Fastenpredigten. Herausg. von Msgr. B. Rieg.	4.60
Stingeder, Fr. Msgr. Die brennendste aller Lebensfragen beantwortet in sechs Fastenpredigten über das Geheimnis unserer Auserwählung im Lichte des Kreuzes.	1.—
— Gottes Antwort auf die brennendste aller Lebensfragen. Dargestellt in sechs Fastenpredigten über das Geheimnis unserer Auserwählung im Lichte des Kreuzes.	1.50
Tongelen, P. Joseph Dr. Das Menschenleben im Lichte der Passion. Zwei Zyklen Fastenpredigten nebst je einer Osterpredigt.	3.—
Ude, Joh. Dr. In der hohen Schule des Kreuzes Christi. Fastenpredigten.	1.50
Vigilius v. Meran. Sieben Fastenpredigten über drei Jünger des Herrn (Judas, Petrus u. Johannes).	—80
Zill, L. Die Parabel von verlornen Sohn. Fastenpredigten.	1.20

wają w utwory, opiewające stan duszy ludzkiej, pełen zdenerwowania, „chłodnego entuzjazmu i łzawego samolubstwa“... albo też zbolale, znużone ja poety. Bezmierny pesymizm, rodzący w duszy czytelników tylko pesymizm i zniechęcenie do życia, do walki, do czynu — oto owoc poezji dzisiejszej. Dopóki zatem poezja współczesna nie zejdzie z drogi, po której obecnie kroczy, na więcej idealną, moralnie zdrowszą, należałoby młodzież naszą skierować do poezji naszych wielkich wieszczów z epoki romantycznej, u których zawsze znajdzie się uczucie szlachetne, pojęcie człowieka i życia wzniosłe, słowem, takie, jakie poezja prawdziwa, czysta, natchniona — dawać powinna.

Nie lepiej przedstawiają się inne rodzaje lite-

ratury współczesnej z dziedziny powieści i utworów scenicznych. Z braku jednak miejsca, pomijając nawet krótkie omówienie pozostałych działów piśmiennictwa, jak literatury dziecięcej, naukowej, pracy społecznej etc. z uznaniem dla autora zaznaczyć należy, że książką swoją wielki oddaje pożytek społeczeństwu, zaznajamiając je z duchem piśmiennictwa współczesnego, oraz ujawniając ujemne, a nawet zgubne wpływy poszczególnych autorów i wskazując czytelnikom sposób uchronienia siebie i młodszą generację społeczeństwa od zatrucia moralnego.

Tę książkę niewielką w swych rozmiarach i przystępną w cenie — polecamy z całą sumiennością ogółowi czytającemu, gdyż z pewnością każdy,

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha

———— w Poznaniu. ————

NA CZAS WIELKIEGO POSTU

polecamy

Kazania o Męce i Śmierci Pana naszego Jezusa Chrystusa

ułożone po siedm na każdy rok z przydaniem siedmiu kazań

O współbolesciach Najśw. Maryi Panny

6 tomów. Cena pojedynczego tomu mk. 3,00.

Tom pierwszy obejmuje: Oddział I. Cierpienie P. Jezusa aż do wyjścia z więzienia. Oddział II. Pan Jezus w Ogrójcu. Tom drugi: Oddział III. Pan Jezus wobec Annasza i Kajfasza. Oddział IV. Pan Jezus przed Piłatem poraz pierwszy. Tom trzeci: Oddział V. Koniec Judasza. — Pan Jezus przed Herodem. Oddział VI. Jezus uznany przez Piłata za niewinnego a jednak skazany na biczowanie i zezłany przez żołnierzy.	Tom czwarty: Oddział VII. Ostatnie, daremne starania Piłata, aby uwolnić Pana Jezusa. Oddział VIII. Pochód na Golgotę. Tom piąty: Oddział IX. Ukrzyżowanie P. Jezusa. Oddział X. Siedm słów P. Jezusa na krzyżu. Tom szósty: Oddział XI. Śmierć i pogrzeb P. Jezusa. Oddział XII. O współbolesciach N. Maryi Panny.

Nowość!

ECCE HOMO!

Nowość!

SIEDM KAZAŃ PASYJNYCH

wyłoszonych

w Jagiellońskim kościele Bożego Ciała w Poznaniu

przez **X. N. Cieszyńskiego.**

Cena mk. 1,—.

Nabożeństwo

Wielkocotygodniowe

Modlitwy i objaśnienia ceremonii kościelnych na Palmową Niedzielę, Wielki Czwartek, Wielki Piątek i Wielką Sobotę.

Wydanie drugie. S. ron 292.
Cena 75 fen. W opr. pł. 1 mk.

czytając ją, wyrobi sobie zdrowy sąd i pojęcie oceny literatury współczesnej i z większą może ostrożnością, a z mniejszym i chłodniejszym uwielbieniem zabierać się będzie do czytania dzieł i książek wielu autorów współczesnych, którzy często wcale niezasłużenie cieszą się sławą — wielkich.
Wrocławsk. Ks. Edm. Wołski.

Roczne sprawozdanie

z dochodów i wydatków Stow. św. Floryana
w Poznaniu za rok 1913.

A. Dochody.

1. Stan majątkowy na dniu 31 grudnia 1912 . . . . . 53052,51 M

2. Premie roczne . . . . . 7881,03 M
3. Procenta od kapitału i kaucyi . . . . . 3111,80 „
64045,34 M

B. Wydatki.

1. Odszkodowanie otrzymało 20 członków, i to:
1. X. Schmidt — Opalenica 15,—
2. X. Kuliszak — Ujście . 20,—
3. X. Jasiński — Szczepa-
nowo 30,—
4. X. Dziubek — Siemowo 20,—
5. X. Wolniewicz — Gry-
żyna . . . . . 2,—
6. X. Skoracki — Orchowo 73,—
7. X. Wolniewicz — Gry-
żyna 6,40

Kotel Royal

Czesław Świtalski.

Poznań, ul. św. Marcina nr. 38.
Telefon 2112.

Przystanek tramwajów elektr.

Pokoje urządzone
z wszelkim komfortem.

Elektryczne oświetlenie.

Centralne ogrzewanie.

Łazienki etc. (39)

== Restauracja. ==

Ceny przystępne.

Stanisław Domagalski inżynier

Poznań, ulica Bismarka 8-9. Telefon 3420.

Biuro techniczne.

Centrale i instalacje elektryczne dla siły i światła.

Dzwonki i sygnały elektr., telefony, gromochrony.

Skład materiałów instalacyjnych.

Ogrzewanie centralne wszelkich systemów. — Centralne odkurzenie, wodociągi, kanalizacje, motory gazowe, benzynowe i spirytusowe. — Wciągi dla osób i towarów.

Machiny dla rolnictwa i przemysłu. (35)

„WESTA“

Bank wzajemnych zabezpie-
czeń na życie w Poznaniu

zabezpiecza: (24)

kapitały płatne przy śmierci osoby ubezpieczonej,

kapitały płatne w chwili, gdy zabezpieczony dożyje pewnego z góry oznaczonego wieku, np. 50 lub 60 roku życia,

kapitały na studia, wojskowość i posag dla synów i córek,

kapitały na pogrzeb od 100 do 5000 mrk. bez rewizji lekarskiej i z udziałem w dywidendzie.

Dywidendy udzielone za rok 1911 — 18 proc.

Blizszych wiadomości udziela

Dyrekcja „Westy“ w Poznaniu, św. Marcin 61

oraz Biuro Związku Kapłanów „Unitas“, św. Marcin 69.

Mieczysław Schulz

Dentysta

Poznań, Nowa ulica nr. 2.

TELEFON 3746.

Przyjmuje od 9—1 i 3—6.

W niedziele od 9—1. (43)

S. Centowski

Poznań, pl. Wilhelmowski 8, I ptr.

Tel. 5170. (obok Banku Włościańskiego) Tel. 5170.

Magazyn wykwintnej garderoby męskiej
na miarę.

Specjalność: Rewerendy, płaszcze we wszystkich fa-
sonach, czamarki, futra, kamizelki futrzane i t. p. dla
Przewielebnego Duchowieństwa.

Wielki wybór materiałów krajowych i zagranicznych
pierwszorzędnej jakości, modny krój, wzorowe wykonanie,
(44) ścisła punktualność i ceny umiarkowane.

8. X. Dzierzkiewicz — Mo- drze	56,50
9. X. Skoracki — Orchowo	300,—
10. X. Haupa — Gniewkowo	961,80
11. X. Wolniewicz — Gry- żyna	3,—
12. X. Zajączkowski — Bo- ruszyn	38.35
13. X. Różycki — Gnin . .	70,—
14. X. Spychalski — Rosko	30,—
15. X. Kuliszak — Ujście .	50,—
16. X. Czechowski — Cho- dzież	23,—
17. X. Szrejbrowski — Wil- kowsya	60,—

18. X. Klein — Ostrowite .	15,—
19. X. Gramlewicz — Wy- szanów	134,—
20. X. Sniatała — Dobrzyca	20,— 1928,05 M
2. Stemple i portorya	219,75 „
3. Druki	79,10 „
4. Wydatki biurowe	776,44 „
	3003,34 M

C. Zestawienie.

Dochody	64045,34 M
Rozchody	3003,34 M
Stan majątku 31. XII. 13. .	61042,00 M

D. Kaucya 10000,— M.

Kapitał złożony jest w Banku Spółek Zarob-
kowych.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu Dział antykwarski

poleca następujące dzieła po znacznie niższych cenach:

- Abraham, Wl. Dr. Organizacya kościoła w Polsce
do połowy wieku XII. 2 wyd. Lwów 1893. ppł.
4.20
Anthropos. Revue internationale d'éthnologie et de
linguistique. Tom IV i V. Roczniki 1909 i 1910.
St. Gabriel-Mödling. (35.—) 18.—
Baumgartner, A. (S. J.). Die lateinische und griechi-
sche Literatur der christlichen Völker. 1 u. 2 Aufl.
Freiburg 1900. psk. oryg. (13.20) 6.—

BIBLIA

ad vetustissima exemplaria nunc recens castigata Frankofurti a/M. 1566.
Z wspaniałymi drzeworytami Josta Ammana i Virgila Solisa.
(Oprawa skórzana zniszczona.) Dzieło rzadkie i poszukiwane.
Cena 30 marek.

- Bibliographie coopérative internationale. London 1906.
cpł. 4.—
Bignon, M. Des proscriptions 2 vols. Paris 1821.
psk. 6.—
— Du congrès de Troppan. Paris 1821. psk. 5.—
Cetty, H. Die altelsässische Familie. Uebers. a. d.
französ. Freiburg 1891. 1.—
Die Eroberung der Luft. Ein Handbuch der Luft-
schiffahrt und Flugtechnik. Mit 312 Abbildungen.
Stuttgart 1909. cpł. oryg. 4.—
Dumouriez, Général. Mémoires écrits par lui —
même. Hambourg 1794. opr. (rzadkie) 5.—
Dunin, M. X. Arcybiskup. Pohl, F. Martin von Dunin,
Erzbischof von Gnesen und Posen. Eine biogra-
phische und kirchenpolitische Skizze. Mit Por-
trät. Marienburg 1843. 1.80
Dzieduszycki, M. Święty Stanisław, biskup krakowski,
wobec dzisiejszej dziejowej krytyki. Lwów 1865.
1.—
Dzieszkowski, D. X. Zbiór nabożeństwa ku czci Boga,
Najśw. Maryi Panny i Świętych Pańskich ułożony.
6 wyd. Warszawa 1863. 2.50

Ferrari, L.

Prompta bibliotheca canonica,

judico-moralis, theologica, partim ascetica, polemica, rubricistica, histo-
rica etc. Opera et studio Al. Cardinali Lambruschini Locupletavit
I. P. Migne. 8 vols. Paris 1866—68 40.
Cena niższa zamiast marek 60,— za 20 marek.

- Fleury, M. Catéchisme historique contenant en abrégé
l'histoire sainte et la doctrine chrétienne. 2 vols.
Nouv. édit. Vienne 1773. psk. 3.—
Florus, Lucius Annaeus. Römische Geschichte übers.
v. C. F. Leipzig 1785. opr. 15.—
(Z winietą tytułową i exlibrisem: Bibl. Rhetorum
Prov. Germ. S. J.).
Fluck, J. Katholische Liturgik. 2 Bde (in 3 Teilen).
Regensburg 1853—55. psk. (16.75) 4.—
Franke, X. Słowa pokoju i miłości ofiarowane panu
Jaekel pastowski w Dobrzyca, autorowi obszernego

- katechizmu ewangelickiego. Z niem. tłum. X. Ka-
mieński. 2 wyd. Poznań 1839. 2.50
Görres, I. Die christliche Mystik. 4 Bde (in 5). Re-
gensburg 1836—42. ppł. (24.—) 9.—
Hergenröther, J. Dr. Photius, Patriarch von Konstan-
tinopel. Sein Leben, seine Schriften und das grie-
chische Schisma. 3 Bde. Mit der Beigabe: Monu-
menta graeca quae ad Photium eiusque historiam
pertinent etc. Regensburg 1867—69. (39.70) 10.—
(Horror). Verfolgung und Leiden der katholischen
Kirche in Russland. Mit noch ungedruckten Do-
kumenten. A. d. französ. übers. v. Kaplan M. Zür-
cher. Schaffhausen 1843. psk. (rzadkie) 6.—
Kazania. Bogdan, J. X. Kazania i mowy pogrzebowe.
Warszawa 1861. psk. (10.—) 4.—
— Bojanowski, T. X. Słowo Boże we wszystkie nie-
dziele roku. 4 tomy (w 1). Warszawa 1853—54.
psk. 8.—

Busl, G.

PREDIGTEN.

2 u. 3 Auflage. 10 Bände. Regensburg 1890—98.
Pólsk. oryg. Zamiast 90 mk. za 50 marek.

- Kazania. Isakowicz, I. X. (Arcybiskup). Kazania
i nauki na wszystkie uroczystości w przeciągu ca-
łego roku. — Kazania o męce Pańskiej. Lwów
1856—57. razem opr. w psk. 3.50
— „Ojcie Nasz“ na 8 nauk pasyjnych rozłożony tu-
dzież „Przypowieści Chrystusowe“. — Kazania nie-
dzielne w przeciągu całego roku. Tom I. Lwów
1860—62. razem opr. w psk. 4.—
— Jaskulski, A. X. Przemowy dla bractw różańc-
owych i innych. Tom I. Do młodzieńców
i panien. Poznań 1904. ppł.
(Wyczerpane i poszukiwane.)
— — — Tom II. Do mężów. Poznań 1904. ppł.
3.—
(Wyczerpane i poszukiwane.)
— Komperda, J. X. Kazania parafialne na niedziele ca-
łego roku. 2 wyd. 2 tomy. Warszawa 1863. — Ka-
zania parafialne na wszystkie święta uroczyste w
roku. 2 wyd. Warszawa 1863. razem opr. w psk. 4.—
— Kazania parafialne na niedziele całego roku. Wy-
danie nowe poprawione z przedmową X. Prof. A.
Szlągowskiego. 2 tomy. Warszawa 1902. (6.50)
3.50
— Luzerne, W. X. (Kardynał). Homilie o Męce Pań-
skiej. Z franc. przeł. X. P. Rzewuski. Warszawa
1846. 1.—
— Newman, J. H. (Kardynał). Ausgewählte Predig-
ten für alle Sonntage des Kirchenjahres und für die
Feste des Herrn. Kempton 1907. 4.—
— Paulhuber, F. X. Marien-Predigten. Regensburg
1847. opr. (3.—) 1.20

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

Do Stowarzyszenia należało 511 członków.
Suma ubezpieczona wynosiła 5 978 415,15 M

Zarząd Stowarzyszenia św. Floryana w Poznaniu.

X. Stan. Adamski, dyr. X. Oficynał Dr. Dalbor.
X. Radca Kotecki. X. Dziekan Mayer.
X. Kaz. Bajerowicz.

Zapiski bibliograficzne.

A. Mohl, Prawdziwe i fałszywe cuda. Poznań, 1913 r. Mk. 1.—.

Książka nie duża, bo licząca zaledwie 131 stron-
nic, sporo zawiera wiadomości ciekawych, które

niejednemu czytelnikowi oświecą, a może i spro-
stują poglądy na omawiany przedmiot. Fakta nad-
zwyczajne z natury swej obudzają ciekawość i za-
interesowanie, ale często pod wpływem złej woli
i wybujałej wyobraźni karykaturalnie są tłuma-
czone. Właśnie książka ks. A. Mohla objaśnia moż-
liwość, istotę i właściwości prawdziwych cudów
i różnicę ich do zjawisk spirytystycznych i hipno-
tycznych.

Różne też zdania spotykamy w kwestyi przy-
czyny zjawisk spirytystycznych i hipnotycznych,
a także ich zastosowania w życiu katolika i prak-
tyce lekarskiej — objaśnienia właściwe każdy znaj-
dzie w omawianej książce.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu

Dział antykwarSKI

poleca następujące dzieła po znacznie niższych cenach:

- Kazania. Schmitt, J. Dr. Katholische Sonn- und
Festtagspredigten. 2 Jahrgänge. 2 u. 4 Aufl. Frei-
burg 1878—97. ppł. 8.—
— Skarga, P. X. (T. J.). Kazania o siedmiu Sakra-
mentach Kościoła katolickiego. Kraków 1830. psk.
2.50
— — Wzywianie do jednej zbawiennej wiary. — Kaza-
nia przygodne. Kraków 1835. psk. 2.50

Stiegele, P.

Ausgewählte Predigten,

Exerzitienvorträge, Fastenpredigten, Reden und Skizzen vermischten
Inhalts. 4 Bände. Rottenburg 1906—1907.

Opr. w całopłóć. oprawę. Cena niższa zamiast 21 mk. za 12 marek

- Thomas v. Aquin. Predigten auf d. ganze
Kirchenjahr. Regensburg 1845. psk. 1.60
— Tschupick, J. v. V. Sämtliche Kanzelfreden.
10 Bde. Augsburg 1789. ppł. (37.—) 7.50
— Westermayer, A. X. Kazania dla ludu wie-
skiego. Przeł. X. M. Maniecki. Rok II. 2 tomy
(w 1). Biała 1859. opr. 3.—
— Wochenschrift für homiletische Wissenschaft und
Praxis. Rocznik I. 1 półrocz. Wien 1906/7. ppł.
4.—
— Wodziński, E. X. Kazania niedzielne i świę-
teczne. 3 tomy. Biała i Kraków 1855—60. ppł. 3.50
— Wolgarten, G. Sonntagshomilien. Paderborn
1898. opr. oryg. 1.—
— Zollner, J. E. X. Nauki katolickie o powinnościach
stanów, na wszystkie niedziele roku kościelnego.
Tłom. z niemieck. 2 tomy. Warszawa 1904. ppł.
(7.50) 4.50

Kircher, Athan. (S. J.)

Historia Eustachio-Mariana.

Romae 1665. Sk. (rzadkie) 8.— mk. (z rycinami).

Kopyciński, A. X. Dr. Dokąd dążymy. Lwów 1905.
(2.50) 1.40

Lexicon manuale

ad scriptores mediae et infimae latinitatis ex glossariis Caroli Dufresne,
D. Ducangii, D. P. Carpentarii, Adelungii et aliorum in compendium
accuratissime redactum per W. H. Maigne d'Arnis publié par M. l'abbé
Migne. Paris 1866 40. Cena 10 marek. (Rzadkie i poszukiwane.)

Le Sage. Historisch-genealogisch-geographisch-stati-
stischer Atlas. A. d. französischen i. 42 Uebersich-
ten. 4 Aufl. Karlsruhe 1835. fol. opr. 12.50

Łuszczkiewicz, Wł. Prof. Wskazówki do utrzymywania
kościół, cerkwi i przechowywanych tamże zabyt-
ków przeszłości. Z rycinami. Kraków 1869. 1.50

Meschler, M. (S. J.). Das katholische Kirchenjahr. Be-
trachtungen über das Leben unseres Herrn Jesus
Christus des Sohnes Gottes. 2 Bde. Freiburg 1905.
psk. oryg. (9.50) 5.—

- Pesch, H. (S. J.). Die soziale Befähigung der Kirche in
protestantischer Beleuchtung. Berlin 1890. ppł. 1.80
Ritus benedictionis et impositionis primarii lapidis pro
ecclesia aedificanda consecrationis ecclesiae et alta-
rium et benedictionis signi vel campanae ex ponti-
ficali romano depromptus. 4 edit. Ratisbonae
1903. opr. (2.80) 1.60
Ross, L., Schaubert, E. i Hansen, Ch. Die Akropolis
von Athen nach den neuesten Ausgrabungen. I.
Abtl.: Tempel der Nike Apteros. Mit 2 Titelvignetten,
1 kolor. u. 12 schwarzen Kupfertafeln. Ber-
lin 1835. fol. 15.—

Thomas de Aquino

Summae theologiae S. Thomae de Aquino secunda secundae partis.
Cum commentariis Thomae de Vio Cajetani. Venetiis (apud Juntas) 1588.
Opr. w pergamin 20 mk. Rzadkość pierwszorzędna.

Tiedler, Joh.

Polnisches Adlernest

das ist kurzgefasste doch ausführliche Geschichtsbeschreibung des Kö-
nigreiches Polen mit Abbildungen. Nürnberg 1666.
Str. 443 i rejestr. Opr. w pergamin 10 marek. (Rzadkość bibliograficzna.)

Ulanecki, St. X. Marya w ślęących łaskami obrazach.
Warszawa 1869. ppł. 1.20

Ventura de Raulica, X.

Posłannictwo katolickiej niewiasty

od początku chrześcijaństwa po nasze czasy. Tłom. z 2 wyd. franc.
oryginału Stanisław Koźmian. 2 tomy w 4 częściach (opr. w 2) ppł.
Kraków 1901—1904. Zamiast 12 marek za marek 7.50.

Vialart, Ch. dit Saint Paul.

Histoire du ministère-Cardinal duc de Richelieu

sous le regne de Louis le Juste XIII, avec des reflexions politiques
et diverses lettres etc. 2 vols. Paris (Elsevier) 1650 120.
Oprawa pergaminowa. 12 marek. (Rzadkie i poszukiwane.)

Wierzbowski, Stan. Konnotata wypadków w domu i w
kraju zaszłych od 1634—1689 r. Wydał hr. Żalski.
Lipsk 1858. psk. 2.—

Zaleski, Br. La vie des steppes Kirghizes. Description
récits et contes. Texte et illustr. à l'eau-forte. Pa-
ris 1865. Fol. 16.—

ANTYKWARYAT

Drukarni i Księgarni św. Wojciecha

nabywa

pojedyncze dzieła i całe biblioteki płacąc najwyższe ceny. —
Na życzenie wysyła zastępcę swego na własny koszt
celem ocenienia książek.

Następujące katalogi: Nr. 7. Bibliotheca catholico-theologica
oraz Nr. 1, 2, 3 i 4 Kurjerka antykwarSKiego zawiera-
jące »Polonica« przesyłamy darmo i franko.

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

Treść ujęta w odpowiedzi na pytania, stawiane w formie utartych zarzutów; sporo jest także materiału, zaczerpniętego z dzieł gruntownych mężów uczonych.

Ze względu na zajmującą treść i formę, trafnie obraną, książka ta ze wszech miar godną jest zalecenia dla wszystkich. X. B. J.

Ks. Aleksander Mohl, T. J. Z Dziedziny etyki. Poznań. 1913. Str. 136. Cena 1.— mk.

Książka niniejsza jest uzupełnieniem i rozwinięciem niektórych kwestyi, zawartych „W pogoni za prawdą” tegoż Autora. Autor ujął jej treść w formę 5 listów do młodego przyjaciela. Obrona rozumu i woli, ich należnego stanowiska w dziedzi-

nie religii i etyki, odparcie zarzutów, stawianych w dziedzinie religijno-społecznej, dotyczących wiary i moralności, oto główna treść dziełka, noszącego charakter apologetyczny.

Nie pominął Autor kwestyi najżywoźniejszych współczesnych — więc etyka niezawisła (List II str. 32), więc myśl niezależna (List III str. 55), współczesny ruch feministyczny i emancypacyjny kobiety (str. 72), pojęcie tolerancji i wolności (List IV str. 82) zostały przedstawione w odpowiednim oświetleniu.

Przedewszystkiem wyróżnia się list V, — to prawdziwa apologia, w głównych zarysach, chrystyanizmu.

REWERENDY

plaszczes i futra oraz wszelką inną garderobę znaną z dobrego kroju

poleca

(47)

Przewielebnemu Duchowieństwu

W. Frąckowiak, Poznań,

Plac Wilhelmowski 18.

Dom Przemysłowy.

Zielone kapy i ornaty i wszelkie inne przybory kościelne
Ornaty, kapy, baldachimy, chorągwie itd.

gotowe i na zamówienie
po cenach przystępnych (42)

Jadwiga Gramlewiczówna

Poznań, Aleje (Wilhelmstr.) 15

Zakład aparatów kościelnych

C. Adamski

Poznań, Bazar, Nowa ul. 7/8. Tel. 3475.

Gniezno, ul. Fryderykowska 6. Tel. 384.

Kapelusze rzymskie

oraz wszelkie inne od 2,00 M. począwszy.

Koszule, kołnierzyki, mankiety.

Birety, piuski, obojczyki, pasy.

Rękawiczki, czapki, szelki.

Koszule i gacie latowe i zimowe.

Chustki do nosa, szkarpety.

Parasole, laski, kalosze ruskie.

Pantofle, derki, walizki i t. d.

Wysyłki odwrotną pocztą.

Wysyłki po nad 20 M. franko.

Hurtownie!

Detalicznie!

(48)

Nakład Drukarni i Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu.

Konstantyn Wielki

napisał **Ks. Arkadiusz Lisiecki.**

Wielka 8°. Str. VI + 200. 116 ilustracji i 6 rotograwur.

Wydanie ozdobne na kredowym papierze.

Cena za egz. broszurowany 7,— mk., ozdobnie opr. 8,60 mk.

Do nabycia za pośrednictwem każdej księgarni.

Omawiane poniżej książki ma na kładzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

Na ogół rzecz ujęta gruntownie, przeprowadzona z żelazną konsekwencyą.

Wprawdzie Autor nie wyczerpał przedmiotu i do tego nie rości pretensyi, ale popycha niejako, naprowadza czytelnika do dalszego badania poruszanych kwestyi, wskazując mu nawet odpowiednie dzieła.

Książka napisana z właściwą Autorowi lekkością stylu, w formie pogawędki pouczającej i przyjemnej. Godna zalecenia, zwłaszcza dla młodzieży dorastającej.

K a s t a c z y Ń s k i.

X. Dr. St. Sychowski. „Praktyczny podręcznik dla opiekujących się wy-

chodźcami“. — Str. 204. Poznań 1913. Księgarnia św. Wojciecha. 3.60 mk.

Nikt nie był bardziej powołany do napisania podręcznika w sprawie wychodźczej jak X. Sychowski. Od 17 lat już zajmuje się pilnie wychodźcami swojej parafii, notuje ich nazwiska, bada ich stosunki zarówno robocze jak moralne i religijne, o każdym z wychodźców swoich ma jak najdokładniejsze informacje, nie oku jego, nie z notatek nie ujdzie. Zebrał w ten sposób materiał, który naprawdę służyć może za podstawę do poważnych studyów, do miarodajnych poglądów; a nie tylko do tego, lecz do ważniejszego jeszcze czynnika, do celowej opieki nad tymi, których głód i nędza wypę-

Zakład aparatów kościelnych

Drukarni i Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu, św. Marcin 69

ma na składzie i poleca

wszelkie przedmioty kościelne
jako to:

Monstrancje, kielichy, puszki do komunikantów, pacyfikały, pateny do chorych, żelaza do wypiekania opłatków, wykrawacze do hostyi i komunikantów, ampułki do mszy św., lawaterze etc. etc. Świeczniki (pajaki) od najmniejszych do największych, do świec, gazu i światła elektrycznego, lichtarze i krzyże na ołtarze, zacheuski, latarki i krzyże do procesyi, dzwonki harmonijne i do zakrystyi, lampy wieczne etc. etc. mosiężne (cuivre poli), werniksowane, posrebrzane i złocone.

Figury Świętych Pańskich

z masy (carton romain), terakoty, z sztucznego kamienia, marmuru i żelaza, bronzowane, (en fonte de fer, bronsage métallique inaltérable).

Na wszelkie przedmioty przesyłamy specjalne cenniki, albumy i kosztorysy bezpłatnie.

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

dżają z kraju. To jest największa wartość książki. Taki też był cel, który autor sobie założył i z uznaniem podnieść należy, w całej pełni osiągnięty. „Praktyczny“ ma być ten podręcznik przede wszystkim dla księży, i dla nich jest napisany, ale takim też może się stać dla wszystkich innych, którzy zechcą ręki do dzieła przyłożyć. Żyjemy w czasach, w których sprawa wychodźstwa naszego stała się skandalem europejskim; ale też nic lepiej nie dowodzi wprost lekkomyślnego, karygodnego zaspania tej pięknej kwestyi, jak te oburzające nadużycia, o których dziś cały świat sobie opowiada. Uznać musimy, że gdyby było więcej zainteresowania się emigracją, gdyby się częściej

patrzało na palce agentom i towarzystwom, to takie skandale nie byłyby możliwe a przynajmniej tak długo trwałyby nie mogły. Rząd centralny już budzi się z odrętwienia i opieszałości, projekt ustawy już wreszcie wniesiony. Wobec nowej ustawy kraj i społeczeństwo mieć będą zadanie ułatwione; jednostkom zaś, które będą chciały na swoim terenie popracować dla tak ważnej sprawy, a zwłaszcza, jak powiedzieliśmy, duszpasterzom podręcznik ten odda nieocenione usługi.

X. W. Szymbor.

Dr. Leopold Caro. Emigracja i polityka emigracyjna. Poznań. Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha. 1914. Mk. 8.—

Chorągwie : Ornaty : Kapy

oraz wszelkie przybory kościelne
jako też zamówienia na całkowite wyprawy
przyjmuje (52)

Zakład Przemysłowy

W. Karłowska

Św. Marcin nr. 68 (dom ogrodowy).

Próby i cenniki na żądanie.

T. CIEŚLIŃSKI

Przemyśl (Galicya) (30)

zaprzysiężony dostawca win mszalnych

dla P. T. Duchowieństwa galicyjskiego i za granicą
(Warszawa, Częstochowa, Kielce, Poznań i t. d.)

Złoty medal na wino, atestat Najdost. Arcyksięcia L. Ferdynanda.

Tysiące uznań i listów pochwalnych.

Poleca

„Płynne złoto“ słynne Tokaje z roku 1911—1911

kuracyjne i deserowe, przez lekarzy zalecane

No. 1621a Tokaj 4 putowy chlebowy K. 700,—

„ 162 Tokaj 3 putowy królewski „ 550,—

„ 151 Tokaj 2 putowy książęcy „ 330,—

„ 127 Tokaj Szamorodner „ 220,—

w beczkach po 135 litrów

loko Węgry bez beczek nieocłone.

Zamówienia proszę przesłać wprost do mej firmy.

Unikając agentów i podróżujących, ofiaruję —

w zamian tychże kosztów — 3% od sprzedanych win

na pomnożenie funduszu „Księżówki“ w Zakopanem.

Do każdego rachunku załączam odnośny bon.

Właściciel winnic w Tolcsie obok Tokaju.

J. Pendowski,

Poznań, ul. Wrocławska 36

(wchód z ul. Gołębiej 4).

Telefon 5093. (40)

Jedyna polska fabryka artystycznych
wyrobów kościelnych oraz

oznak i medali dla Towarzystw

w całych Niemczech.

Warsztaty reparacyjne.

Hamburskie i Bremeńskie cygara w wyborowych gatunkach.

tureckie, rosyjskie, angielskie i egipskie.

Cygara i papierosy bez nikotyny Dr. Kisslinga

poleca w wielkim wyborze

J. Wlekiński, Poznań w Bazarze

(Właściciel Józef Wlekiński).

(51)

Telefon 3259.

Telefon 3259.

Co tylko ukazało się w nowym
wydaniu:

X. W. Reiter

Nauka

**o zabezpieczeniach
robotników**

Drugie wydanie zmienione
według najnowszej ordynacyi
zabezpieczeniowej.

Cena 75 fen.
Niezbędny podręcznik
dla każdego
mającego styczność z ludem.

Nakład
w Poznaniu.
Drukarni i Księgarni św. Wojciecha

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

Wobec wzmózonego wychodźstwa powyższe dzieło stanowi publikację ze wszech miar cenną, przedstawia bowiem całokształt zjawisk wychodźczych oraz wszechstronne oświecenie przyczyn i skutków emigracji z uwzględnieniem ustawodawstwa, statystyki i polityki wychodźczej. Pierwotne dzieło Dr. Leopolda Caro, wydane w języku niemieckim p. t. „Auswanderung und Auswanderungspolitik in Oesterreich“ znalazło wielkie uznanie wśród uczonych ekonomistów.

Nowe wydanie polskie pod wielu względami przez tłumacza Dra Engelscha zostało pomnożone. Tłumacz bądź własnymi studjami, bądź korzystając z poszczególnych rozpraw Dra Caro, ramy dzieła

znacznie rozszerzył. Aby całkowicie program wykonać, tłumacz uwzględnił ostatnie wyniki badań społecznych zgodnie z zapatrywaniami nowszej literatury ekonomiczno-społecznej. Stąd też poszczególne znajdujemy badania i uwagi. Np. skutki wychodźstwa, związek między przeludnieniem a wychodźstwem, wpływ wychodźstwa na liczbę rozsielenia ludności, działalność krajowych biur pośrednictwa pracy, położenie wychodźców za granicą, działalność komisji emigracyjnej, życie, zarobki, brak pracy, związki narodowe i polityka narodowa, wychodźcy w Brazylii, Argentynie, działalność niemieckiej centrali dla robotników. Powyższe specjalne działy wyjaśniają tablice narodowościowe

Nowości wydawnicze

Drukarni i Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu.

Markowska M. O królu węzów i o Jaśku. (Baśń Tatrzańska) z ilustracyami H. Minkiewicza wielkie 4° w oprawie . . . . . 3,—

Do ślubu. O Sakramencie małżeństwa. Uwagi i rady dla narzeczonych i małżonków zebrali według najnowszych przepisów prawa małżeńskiego przez Papieża Piusa X wydanych uzupełnił X. W. K. Trzecie wydanie pomnożone . . . . . —,15

Lisiecki A. X. Konstantyn Wielki. 122 ilustracje, w tem 6 rotograwur . . . . . 7,—
w oryginalnej oprawie 8,60

Domańska Antonina. Krysia Bezimienna. Opowiadanie z czasów Zygmunta Augusta i Stefana Batorego. (Powieść nagrodzona na konkursie literackim Drukarni i Księgarni św. Wojciecha.) Z 7 ilustracyami Bogdana Nowakowskiego. W oprawie 2,60

Leśniewska Aleksandra. Rycerz. Powieść historyczna dla młodzieży nagrodzona na konkursie literackim Drukarni i Księgarni św. Wojciecha. Z 7-miu ilustracyami Bogdana Nowakowskiego. W oprawie . . . . . 3,—

Vaughan J. Msgr. Niebezpieczeństwa chwili obecnej opracował X. Jan Dymurski 2,—
Treść: Nasze otoczenie — Wdzieranie się świata — Nazywać złe dobrem, a dobre złem — Zbytne zamiłowanie pieniędzy — Czytanie bez wyboru — Umiejętność, która »nadyma« — Nieustraszczość — Nieczystość.

Brownsfordówna Marya. Wykłady o katechizacji wypowiedziane w gronie nauczycielek w Poznaniu . . . . . —,80

Treść: Słowo wstępne — Stopień najniższy nauki katechizmowej. — Przygotowanie do pierwszej Spowiedzi św. — Pierwsza Komunia św. — Stopień najwyższy nauki katechizmowej.

Korabicz, Stanisław. Kiry i wawrzyny. Powieść z czasów Ks. Warszawskiego. 2 tomy 5,40.

Nowa Biblioteka Kaznodziejska. Miesięcznik poświęcony kaznodziejstwu polskiemu. Tom XIII i XIV. Cena mk. 10,—, w opr. 12,50

Surzyński J. Dr. Canticale ecclesiasticum ad normam editionis Vaticanæ librorum Gradualis et Antiphonalis jussu SS. D. N. Pii X. P. Maximi restitutorum necnon Ritualis Sacramentorum Petricoviensis cum intonationibus missae et officii divini. 8° str. 368. Druk czarny i czerwony . . . 4,—
w opr. płóciennnej, brzegi czerwone 4,75
w oprawie półskórkowej 5,25
w imitację skóry, brzegi złoczone 5,50
w całą skórę, brzegi złoczone . . . 6,50

Caro, L. Dr. Emigracja i polityka emigracyjna z szczególnem uwzględnieniem stosunków polskich. Uzupełnił i znacznie rozszerzył Dr. K. Englisch. 8° stron X i 392 z 3-ma mapami . . . . . 8,—

Stateczny, E. X. O. F. M. Rozbiór krytyczny źródeł do żywota św. Franciszka z Asyżu i do literatury Franciszkańskiej 8° str. 587 9,—

Jak pracować w Towarzystwach Młodzieży. Z polecenia komisji redakcyjnej »Towarzystwa Przyjaciół Młodzieży« wydał X. Stanisław Grzęda. 8° str. VIII i 191. Cena 2,40
w oprawie całopłóciennnej 3,20

Cieszyński, N. X. Kościół a nowoczesny ruch przeciwalkoholowy. Szkice historyczno-społeczne z przedmową X. Niesiołowskiego. 8° stron 121. . . . . 1,—

Prawdźic, M. W. Nowsza literatura a nasze stanowisko katolickie. 8° str. 157 . . . 1,20

As. Pod jarzmem Cezarów. Powieść historyczna z czasów Hadryana z 8. ilustr. W opr. 2,20

Zielewiczówna, Zofia. Pogadanki o przyrodzie. 8° stron VIII i 132. W oprawie 1,60

(Rośliny wiosenne. — O ptakach. — O życiu i budowie drzew. — Światło a zwierzęta. — Na polu. — W lesie. — W ogrodzie. — O grzybach. — O ptakach wędrownych. — Liście opadające. — Zwierzęta w zimie. — O sronie.

Carnot, Maurus O. Ogniste węgle. Sztuka w 5 aktach. (Teatr ludowy 29.) Cena 2,20

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

i dotyczące powrotu wychodźców, płci i zawodu emigrantów. Jak dla nas, dzieło powyższe ma doniosłe znaczenie ze względu, że Dr. Englisch wykazuje stosunki rodzinne w trzech polskich dzielnicach. Dla duszpasterzy, którzy badają ruch wychodźczy studia nad emigracją obu uczonych, dadzą możliwość poznania przyczyn i skutków wychodźstwa oraz posłużą do zaznajomienia się z drogami i celem biur emigracyjnych, w których ręce dostają się nasi wychodźcy. Dzieło Dra Leopolda Caro — Dra Karola Englisha w swoim rodzaju jedynem jest i pomnikiem.

Ks. Bolesław Zychliński. Słowo do Matek. Rychła i częsta Komunia św. dzieci, a matka chrze-

ścijańska. Mikołów-Częstochowa 1914. Nakładem K. Miarki. Str. 80.

Kwestya rychlej a częstej Komunii św. nie schodzi z porządku dnia. Kategoryczne oświadczenie się Ojca św. Piusa X. za wprowadzeniem tego cennego i przedniego zwyczaju nie przebrzmiewa, bo też Ojciec święty za silnie swą wolę podkreślił.

W wielu miejscowościach, w wielu parafiach sprawa już się przyjęła. Atoli nie tak dalece, jakby tego głowa widzialna Kościoła, jakby duszpasterze tego sobie życzyli, widząc błogie skutki tam, gdzie chwalebny ten zwyczaj w sposób odpowiedni wprowadzono. Tymczasem w wielu wypadkach przechodzi to fizyczną możliwość duszpasterzy, aby się

Ósmy rok istnienia!

NOWA BIBLIOTEKA KAZNODZIEJSKA.

Miesięcznik poświęcony kaznodziejstwu polskiemu

pod redakcją X. Subregensa Krzeszkiewicza.

Nowy rocznik od 1 grudnia 1913.

Abonament roczny w kraju mk. 10,—, z przesyłką 11,20, w Galicyi kor. 14,—, w Ameryce dol. 3,50. Skład główny na Królestwo i Cesarstwo znajduje się w Księgarni Nakładowej p. M. Szczepkowskiego w Warszawie, Aleja Jerozolimska 53. Przedpłata roczna rb. 6,—, z przesyłką rb. 7,20. **Zeszyty okazowe bezpłatnie.**

DRUKARNIA I KSIĘGARNIA ŚW. WOJCIECHA W POZNANIU.

Nowość!

Nowość!

**Jak pracować
w Towarzystwach Młodzieży?**

z polecenia komisji redakcyjnej
„Towarzystwa Przyjaciół Młodzieży“
wydał

Ks. Stanisław Grzęda.

80 Stron 191. Cena mk. 2,40, w oprawie mk. 3,20.

Spis artykułów: Przedmowa — Przygotowanie młodzieży poniżej lat 14 do towarzystw — O agitacji dla towarzystw młodzieży katolickiej — Organizacja Towarzystw młodzieży — Opieka nad młodzieżą wiejską — Zadania religijne w towarzystwach młodzieży — Wykład w towarzystwach młodzieży — Czytelnictwo w towarzystwach młodzieży — Przedstawienia amatorskie — Śpiew — Muzyka — Gry na sali — Hygiena w towarzystwach młodzieży — Wycieczki — Gimnastyka — Harcerstwo — Gry terenowe — Zabawy i gry ruchowe na świeżem powietrzu — Kierownictwo towarzystw młodzieży — Drobniejsze sprawy organizacyjne: I. Książkowość w towarzystwach młodzieży, II. Kółka naukowe, III. Słöjd w towarzystwach młodzieży, IV. O oszczędności w towarzystwach młodzieży, V. Uroczystości i zabawy — Opieka nad rekrutami i żołnierzami — O przestępcach młodocianych i młodzieży zaniedbanej — Schroniska i domy dla młodzieży — Towarzystwa przyjaciół młodzieży — Sprawa wyboru zawodu — Towarzystwa młodzieży w obec ustawy o stowarzyszeniach i zebraniach — Dodatek.

Wydawnictwo

Drukarni i Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu.

Księżówka - Zakopane.

Nowo wybudowany nasz gmach gotów jest do przyjęcia gości. Budynek murowany, okazały, opatrzone centralnem ogrzewaniem i oświetleniem. Telefon w miejscu. Pokoje wygodne i słoneczne. Łaskawych X. Konfratrów zapraszamy uprzejmie na pobyt wiosenny.

Upraszamy o ile możności o wczesne zamówienia mieszkań.

Adresować:

**Dom Zdrowia dla kapłanów
Zakopane — Księżówka.**

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

zając w tym celu działwą, skoro nie znajdą wsparcia i podstawowego przygotowania zkadina, mianowicie zaś ze strony rodziców, ze strony matki. Tutaj napotykamy nieraz na niedocenie, na niezrozumienie, jakim potężnym środkiem wychowawczym jest rychła Komunia święta.

Oto niniejsza broszurka, to „Słowo do Matek“, aby one nabrały przekonania do tego zwyczaju, aby przedewszystkiem umiały w właściwy sposób od najrychlejszego zarania wskazać swym ukochanym kwiatuśkom na Komunię św., w której Jezus, kochający dzieci, do nich przyjść pragnie.

Wiele wskazówek praktycznych i bardzo roztropnych znajdują matki w tej książeczce.

Każdy duszpasterz, który tę książeczkę skutecznie zalecać będzie matkom, tem samem ułatwi sobie w swej pracy i postąpi ogromny krok naprzód w sprawie rychłej a częstej Komunii świętej.

Życiorys Przew. X. Edwarda Kozłowskiego, proboszcza parafii św. Stanisława Kostki w Bay City, Michigan. Życiorys ten wraz z programem 25-letniego jubileuszu kapłaństwa X. biskupa-nomina staje się aktualnym, albowiem dnia 14 stycznia b. roku odbyła się jego konsekracja biskupia. Jest to drugi polski sufragani w Ameryce. Życiorys ten wskazuje na życie, pełne mrowczej pracy, poświęcenia i gorliwości iście apostołskiej. Przekonać się możemy, jak jednostka, gorliwa o chwałę Bożą, nosząca w sercu swem święty skarb spuścizny narodowej, może dla Kościoła i swego społeczeństwa położyć ogromne zasługi.

Ciekawych przy czytaniu tej dość obszernej

broszury można się dowiedzieć szczegółów o warunkach, w jakich się obracają nasze sprawy religijne a szczególnie kościelne w Ameryce.

X. Bolesław Żychliński. Pamiątka pierwszej Komunii św. 1914. Stron 128 w oprawie — 75 mk.

Myśl Czcigodnego Autora, koncentrująca się prawie wyłącznie naokoło powiększenia czci i miłości w sercach ludzkich ku Bogu, utajonemu w Najśw. Sakramencie Ołtarza, znowu coś nowego na świat wydała. Mała książeczka modlitewna, bardzo miła w wyglądzie zewnętrznym, będzie tem miłszą i przyjemniejszą dla tych, którym jest przeznaczona, to jest dla dzieci.

Wincenty Kosiakiewicz. „Mój syn wstępuje do szkoły“. Kilka rad dla młodzieży. Poznań. Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha. 1914. Cena mk. 1.—.

Dobrą myśl miał Kosiakiewicz, dając tę książkę młodzieży naszej obecnie. Potrzebuje ona bowiem żywej zachęty i mądrego słowa otuchy. Jako publicysta, trzymający rękę na pulsie życia, wyczuł, że właśnie teraz przyszedł ten moment, kiedy wśród młodzieży ważą się idee, które, odpowiednio rozwinięte, mogą wychować pokaźny zastęp pożytecznych i rozumnych obywateli. W formie jasnej i przystępnej wyłożył swoje myśli Kosiakiewicz, co czyni je tembardziej pociągającymi. A że doświadczenia życiowego posiada wiele, wie, co najlepiej przemówi do młodej wyobraźni, co popchnie ją w należytych kierunku. Rodzice powinni z książki tej zrobić dorastającym synom prezent: będzie to stanowczo dar bardzo pożyteczny. „Świat“ 6. 1914.

Wydawnictwo Drukarni i Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu.

ŚPIEWNIK KOŚCIELNY

dla użytku

PARAFII RZYMSKO-KATOLICKICH

wydał **ks. Józef Surzyński.**

Część pierwsza

„LAUDATE DOMINUM“

zawierająca

Msze choralne, nabożeństwa nieszporne i kompletę.
Wydanie trzecie, znacznie powiększone i poprawione.
Cena mk. 1,60, kor. 1,95, kop. 80, w opr. całopł. mk. 2,20.

Część druga

„ŚPIEWAJMY PANU“

zawierająca

Pieśni kościelne i litanie.

Wydanie drugie.

Cena mk. 1,60, kor. 1,95, kop. 80, w opr. całopł. mk. 2,20.

PSALLITE DOMINO.

Towarzyszenie organowe do „Śpiewnika kościelnego dla użytku parafii rzymsko-katolickich“

Części drugiej

„ŚPIEWAJMY PANU“ z całkowitym tekstem pieśni.

Ułożyli i wydali: **X. Dr. Józef Surzyński i Mieczysław Surzyński.**

4° stron 222. Cena mk. 10.—, koron 12.—, rubli 5.—.

Obszerny prospekt dotyczący powyższych wydawnictw wysyłamy na żądanie bezpłatnie.

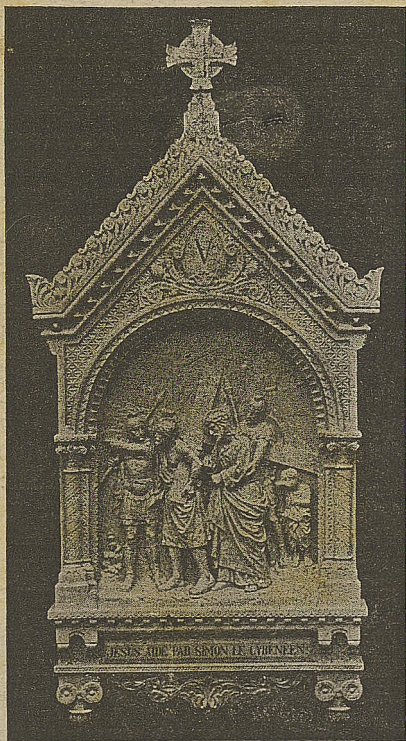

Zakład aparatów kościelnych

Drukarni i Księgarni św. Wojciecha

— w Poznaniu, Św. Marcin 69. —

Skład wszelkich przedmiotów kościelnych.

Stacye Drogi Krzyżowej
w rozmaitem wykonaniu:

Malowane na płótnie, lub na blasze. Wypukło-rzeźby z drzewa, carton romain (masy), terakoty, marmuru i żelaza (en fonte de fer, bronsage métallique inaltérable.)

Figury Chrystusa Zmartwychwstałego
na rezurekcyą, z drzewa

artystycznie rzeźbione i polichromowane:

50	60	70	75	cm.
----	----	----	----	-----

45,—	55,—	65,—	75,—	mk.
------	------	------	------	-----

Krzyże rezurekcyjne od 12,00 mk.

Figury Chrystusa do grobu

z masy i z drzewa rzeźbione,
polichromowane w kolorach naturalnych.

100	110	120	130	150	160	180	cm
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	----

Z drzewa: 95,— 115,— 140,— 170,— 220,— 250,— 275,— mk.

Z masy: — — 65,— — — — 150,— „

Feretrony (Ołtarzyki do noszenia)

Specyalne rysunki i kosztorysy na feretrony, także i o 2 i 4 filarkach z figurami podług życzenia, przesyłamy na żądanie.

— **Laski marszałkowskie.** —

Górna część złożona na połysk i matowo, kule i krzyżyki, lub też godła towarzyskie i cechowe z bronzu.

W wielkim wyborze od 24,— do 125,— i drożej.

Kwiaty metalowe, złote lub kolorowe.

Wysokie:	50	60	70	80	90	100	110	cm.
----------	----	----	----	----	----	-----	-----	-----

Cena:	15,—	18,—	21,—	24,—	30,—	40,—	45,—	mk.
-------	------	------	------	------	------	------	------	-----

Na wszelkie przedmioty przesyłamy specyalne cenniki, albumy i kosztorysy bezpłatnie.